

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21Csp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620200289
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620200289.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou v spore žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúp. JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníková 3479/3A, Bratislava proti žalovanému V. G., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. Z.. O.L. XXX/XX, G., občanovi SR v konaní o zaplatenie 180,- Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 180,-Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 180,-Eur od 15.02.2017 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu čo do zaplatenia poplatku vo výške 100,- Eur a zmluvnej pokuty 10% ročne zo sumy 180,- Eur od 15.02.2017 do zaplatenia z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 28,56% a to v lehote do 3 troch dní od právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Lučenec, ktorým samostatným uznesením súd rozhodne aj o výške tejto náhrady.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou na tunajší súd dňa 17.01.2020 sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 180,-Eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.05.2016 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobkyňa ako veriteľ poskytla žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 300,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom a poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 0,- Eur a úrok vo výške 32,22% ročne z poskytnutého úveru. Veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako 4 mesiace stáva sa celý dlh splatným okamžite. Predmetný dlh sa stal splatný dňa 14.02.2017. V zmysle zmluvy sa žalobkyňa a žalovaný dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, žalovaný sa zaväzuje žalobkyni zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% ročne z dlžnej čiastky. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratil výhodu splátok, žalobkyňa vyzvala žalovaného na úhradu jeho záväzku. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobkyni za každú zaslanú upomienku čiastku 30,- Eur, t. j. celkovo vo výške 180,- Eur. Žalovaný doposiaľ uhradil žalobkyni sumu vo výške 120,- Eur. Keďže žalovaný ku dňu vyhotovenia tohto návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradil celú dlžnú sumu, žalobkyňa žiadala, aby súd zaviazal žalovaného za zaplatenie istiny vo výške 180,- Eur, zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 180,- Eur od 15.02.2017 do zaplatenia, poplatkov za

upomienky vo výške 180,- Eur, poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur, zmluvného úroku vo výške 32,22% ročne zo sumy 300,- Eur od 09.05.2016 do 23.05.2016, zo sumy 260,- Eur od 24.05.2016 do 23.06.2016, zo sumy 220,- Eur od 24.06.2016 do 22.07.2016, zo sumy 180,- Eur od 23.07.2016 do zaplattenia a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 180,- Eur od 15.02.2017 do zaplattenia.

2. Súd vyzval žalobkyňu, aby oznámila súdu, či trvá na podanej žalobe v celom rozsahu, nakoľko súd po predbežnom právnom posúdení dospel k záveru, že úroková sadzba v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.05.2016 je uvedená úverová sadzba úveru výške 32,22%, ktorá je podľa sudu v rozpore s dobrými mravmi, čo v zmysle § 39 OZ spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Vzhľadom na túto skutočnosť má žalobkyňa nárok len na vrátenie sumy 180,- Eur s príslušenstvom (úrok z omeškania).

3. Žalobkyňa podaním zo dňa 03.03.2020 vzala svoj návrh späť a to v časti poplatkov za upomienky vo výške 180,- Eur, zmluvného úroku vo výške 32,22% ročne zo sumy 300,- Eur od 09.05.2016 do 23.05.2016, zo sumy 260,- Eur od 24.05.2016 do 23.06.2016, zo sumy 220,- Eur od 24.06.2016 do 22.07.2016, zo sumy 180,- Eur od 23.07.2016 do zaplattenia a vo zvyšku uplatneného návrhu žiadala, aby súd rozhodol v zmysle podanej žaloby.

4. Žalovaný bol vyzvaný, aby sa písomne vyjadril k žalobe v zmysle § 167 ods. 2 CSP uznesením č.k. 21Csp/4/2020-44 zo dňa 03.03.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.03.2020, pričom žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 219 ods. 3 CSP z dôvodu § 297 písm. b) CSP, nakoľko hodnota sporu neprevyšuje 1 000,-Eur.

6. Súd vykonal dokazovanie konštatovaním žalobného návrhu, všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, výpisom z obchodného registra žalobcu, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, vyjadrením žalobcu a čiastočným späťvzatím žaloby.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

9. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

10. Podľa § 52 ods. 1 zákona OZ v znení ku dňu 09.05.2016 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení ku dňu 09.05.2016 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

12. Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ v znení ku dňu 09.05.2016 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6 OZ v znení ku dňu 09.05.2016 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky

sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

14. Podľa § 54 ods. 1, 2, 3 OZ v znení ku dňu 09.05.2016, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

15. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Podľa § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

19. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným dňa 09.05.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX, ktorou poskytol žalovanému sumu 300,-Eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť žalobkyni celkovú sumu vo výške 474,40 Eur. Zo zmluvy vyplýva, že suma 474,40 Eur pozostáva z poskytnutej sumy 300,-Eur, úroku vo výške 32,22% ročne z poskytnutého úveru, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 74,40 Eur a poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur. RPMN činí 37,43%. Výška priemernej hodnoty RPMN v zmysle zmluvy činí 21,61%. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku 474,40 Eur, ak nie je dohodnuté inak, a to do 09.05.2017 na účet veriteľa špecifikovaný vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. V zmysle dojednanej zmluvy, ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% ročne z dlžnej čiastky. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť svoj dlh v 12 pravidelných mesačných splátkach tak, že prvé štyri splátky zaplatí vo výške 1,- Eur a ďalšie splátky zaplatí vo výške 58,80 Eur vždy k 9. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 09.06.2016 na účet veriteľa špecifikovaných vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Žalovaný doposiaľ uhradil 120,-Eur.

20. Zmluva, z ktorej žalobkyňa odvodzovala svoj nárok uplatnený v tomto konaní je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. OZ a zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Preto súd v súlade s § 295 CSP v rámci dokazovania zisťoval, či predmetná úverová zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, a preto ju podrobil súdnej kontrole z hľadiska súladu so spotrebiteľským právom.

21. Súd mal v spore za preukázané, že žalovaný obdržal sumu 300,- Eur a vrátil 120,- Eur. Preto je nárok žalobkyne na zaplatenie rozdielu medzi poskytnutou a vrátenou sumou vo výške 180,- Eur dôvodný. Žalovaný bol ku dňu 15.02.2017 (deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru) v omeškaní s úhradou istiny úveru, preto vznikol žalobkyni aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania v zákonnej výške 5% ročne zo sumy istiny 180,- Eur od 15.02.2017 do zaplatenia. Z uvedených dôvodov súd priznal žalobkyni aj uvedené úroky z omeškania od 15.02.2017.

22. V rámci vykonaného dokazovania súd zistil, že v zmluve bol dojednaný poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur a zmluvná pokuta vo výške 10% ročne z dlžnej čiastky, čo v danom prípade činí 10% zo sumy 180,- Eur, teda 18,- Eur ročne až do zaplatenia. Tieto nároky žalobkyne vo výške 118,- Eur spolu s úrokmi 74,40 Eur pri poskytnutej sume 300,-Eur sú zjavne odporujúce dobrým mravom. V rámci obdobia splatnosti úveru 12 mesiacov dochádza totiž k zhodnoteniu úverovej sumy takmer o dve tretiny zo sumy úveru. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudky Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 a 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.04.2012) pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni “zhodnotiť” obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke plnenie. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška ročného zhodnotenia úveru, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Úroková sadzba bola v zmluve dojednaná vo výške 32,22% ročne, ktorá spolu s poplatkom za expresné spracovanie úveru a zmluvnou pokutu nezodpovedá požiadavkám stanoveným Najvyšším súdom SR na určenie úrokovej sadzby pôžičky, keďže uvedené dojednania predstavujú takmer dvojtretinové zhodnotenie peňažných prostriedkov na ročnej báze oproti pôžičkám poskytnutých bankami. V relevantnom čase sa priemerné úrokové sadzby z úverov v trvaní do jedného roka pohybovali vo výške 7,66% ročne. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v dôsledku absolútnej neplatnosti zmluvy v časti poplatku za expresné spracovanie úveru a zmluvnej pokuty v zmluve táto obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere je v rozpore s dobrými mravmi a je preto neplatná.

23. Ďalej súd poukazuje aj na to, že uvedený právny úkon je tiež neplatný v zmysle ustanovenia § 53 odst. 5 OZ, keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

24. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu čo do zaplatenia poplatku za expresné vybavenie úveru vo výške 100,- Eur a zmluvnej pokuty 10 % ročne zo sumy 180,- Eur od 15.02.2017 do zaplatenia zamietol.

25. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. V prejednanej veci mala žalobkyňa úspech len čiastočný. Uplatnila si totiž sumu 180,- Eur titulom istiny a poplatok vo výške 100,- Eur, spolu 280,- Eur, pričom jej bola priznaná čiastka len 180,-Eur. Miera úspechu žalobkyne teda činila 64,28% a žalovaného 35,72%. Čistý úspech žalobkyne je 28,56%. Preto žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 28,56%. O výške tejto náhrady rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza č. 14, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.